

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่ง
ลงโทษทางวินัยภายหลังพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา
๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานได้มีหนังสือ ที่ รง ๐๒๐๔.๕/๒๑๕๒ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานมีคำสั่งลงโทษไล่ออก นายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ตามคำสั่ง ลับมาก ที่ ๑๑๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้มีการอ่านคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๓๙๕/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๓๑/๒๕๖๐ ให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว เนื่องจากกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ดำเนินการทางวินัยใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมายและคืนสิทธิประโยชน์ที่นายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล พึงได้รับตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานได้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษโดยให้มียกย่องหลังจากตั้งแต่วันที่ไล่ออก และได้หารือสำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับการรับนายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล กลับเข้ารับราชการและการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ซึ่ง ก.พ. ได้ตอบข้อหารือตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/๓๗ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยให้นายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล กลับเข้ารับราชการและให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดโดยการดำเนินการทางวินัยใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากเห็นว่า นายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล ไม่ได้รับ การล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ เพราะคำสั่งลงโทษไล่ออกถูกเพิกถอนไปแล้ว โดยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจึงมีคำสั่งรับนายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล กลับเข้ารับราชการ ตามคำสั่งที่ ๒๗๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๒ โดยให้มียกย่องหลังจากตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเป็นวันที่ไล่ออกจากราชการ พร้อมทั้งพิจารณาคืนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่นายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล พึงได้รับตามกฎหมาย อาทิ การเลื่อนเงินเดือนย้อนหลัง และปัจจุบัน นายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล ได้ลาออกจากราชการแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจะดำเนินการทางวินัยนายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ คำหรีกตระกูล ใหม่ให้ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. เนื่องจากพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยมีความเห็นตามเรื่องเสร็จที่ ๗๗๗/๒๕๕๒ และเรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๑/๒๕๕๗ โดยเห็นว่าข้าราชการที่ได้รับคำสั่งลงโทษไล่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับและได้รับโทษตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว ต่อมามีการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ถือว่าข้าราชการผู้นั้นได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว แม้ระหว่างนั้น จะมีการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และต่อมาศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษ แต่เป็นภายหลัง จากที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ จึงไม่มีผลกระทบต่อ การล้างมลทินที่มีผลสมบูรณ์แล้ว จึงไม่อาจดำเนินการทางวินัยในการกระทำอันเดียวกันนั้นได้อีก แต่กรณีนี้ ก.พ. เห็นว่านายคมพิศิษฐ์ หรือจรัญ คำหรีกตระกูล ไม่ได้รับการล้างมลทินซึ่งแตกต่างจากความเห็นของคณะกรรมการ กฤษฎีกาดังกล่าว จึงขอหารือว่า นายคมพิศิษฐ์หรือจรัญ คำหรีกตระกูล ได้รับการล้างมลทิน ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ หรือไม่ และสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจะดำเนินการทางวินัยใหม่ ได้หรือไม่

๒. มาตรา ๑๐๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณา อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการ ทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายใน สองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี” แต่เนื่องจาก พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒ โดยไม่มีบทเฉพาะกาล ฉะนั้น โดยผลของบทบัญญัติดังกล่าว จึงอาจนับ ระยะเวลาตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวประกาศใช้บังคับ ซึ่งข้อเท็จจริงเรื่องนี้ปรากฏว่า มีการอ่านคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นเวลา ๒ ปี ๑ เดือน นับแต่วันที่อ่านคำพิพากษา (นับถึงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒) ซึ่งเกินกว่ากำหนด ๒ ปี ตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม ดังกล่าว ดังนั้น จึงขอหารือว่ากรณีดังกล่าวสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจะดำเนินการ ทางวินัยนายคมพิศิษฐ์หรือจรัญ คำหรีกตระกูล ต่อไปได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ปลัดกระทรวงแรงงาน โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนกระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น ในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง นายคมพิศิษฐ์หรือจรัญ คำหรีกตระกูล ได้รับการล้างมลทิน ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ และสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

จะดำเนินการทางวินัยใหม่ได้หรือไม่ เห็นว่า ตามมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยจะได้รับการล้างมลทินต้องเข้าเงื่อนไขสองประการ กล่าวคือ

(๑) เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และ

(๒) ได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดยกหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานมีคำสั่งลงโทษทางวินัยนายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ฯ ไล่ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ฉบับที่ ๑๑๐/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๘ และได้รับการลงโทษไล่ออกจากราชการไปแล้ว กรณีจึงต้องด้วยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ที่ให้ล้างมลทินแก่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และได้รับโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ นายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ฯ จึงได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวแล้ว แม้ว่าต่อมาในวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จะได้มีการอ่านคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว เนื่องจากกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับแล้ว ก็ไม่มีผลกระทบต่อการล้างมลทินที่มีผลสมบูรณ์ไปแล้ว ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจึงไม่อาจมีคำสั่งให้ดำเนินการทางวินัยแก่นายคมพิศิษฐ์หรือจรรย์ฯ ในการกระทำอันเดียวกันนั้นได้อีก ซึ่งในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๗๗๗/๒๕๕๒^๒ และเรื่องเสร็จที่ ๑๐๒๑/๒๕๕๗^๓ และตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๗๐/๒๕๖๑^๔

มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดยกหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยในกรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยภายหลังที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๒๕๘ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกรณีศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยภายหลังพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฉบับที่ นร ๐๙๐๒/๑๑๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๙๗๐/๒๕๖๑ สรุปความว่า การที่โจทก์ฟ้องว่าจำเลยพ้นโทษในคดีดังกล่าวแล้วกลับมากระทำความผิดคดีนี้อีกเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๘ แสดงให้เห็นว่าจำเลยพ้นโทษในคดีก่อนตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๘ แล้ว เมื่อพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒ บัญญัติให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป และมาตรา ๔ บัญญัติให้ล้างมลทินแก่บรรดาผู้ต้องโทษในคดีความผิดต่าง ๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ ดังนั้น เมื่อความผิดที่โจทก์อาศัยเป็นเหตุขอให้เพิ่มโทษจำเลยต้องโทษและพ้นโทษไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวใช้บังคับ จำเลยจึงได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย จึงไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยได้

ประเด็นที่สอง สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจะดำเนินการทางวินัย กับนายคมพิศิษฐ์หรือจรัญ คำหรีดรักตระกูล ใหม่ภายหลังพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ศาลปกครอง มีคำพิพากษาถึงที่สุดตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า นายคมพิศิษฐ์หรือจรัญฯ ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก

นางสาวท

(นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๖๒

มาตรา ๑๐๐ ๑ล๑

๑ล๑

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์การพิจารณา อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์การตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติให้ เพิกถอนคำสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุดหรือมีมติ แล้วแต่กรณี

๑ล๑

๑ล๑